

## *Esimene peatükk*

**F**ethering asub lõunarannikul, mitte kaugel Tarringist. Kuigi asum nimetab end külaks, ei ole Fethering koht, mille nimetamine tooks selle silmapilkselt meelde neile, kes nostalgitsevad idealiseeritud, ehedama Inglismaa järele. Hoolimata paljude külale traditsiooniliselt omaste komponentide – üks kirik, üks pood, üks kõrts, üks bensiinijaam ja terve rida inimesi, kes nimetavad end maa-aadlikeks või skvaieriteks – olemasolust on Fethering tegelikult siiski kõigest võrdlemisi suur linnalähedane asum.

Selle südameks on peatänav, kus mõned ränikivist fassaadiga kotedžid pärinevad kaheksateistkümnenda sajandi algupoolelt. Nende hoonete talupoeglikku lihtsust, mis oli esialgsete, kalameestest omanike jaoks piisav, on täiendatud kanalisatsiooni, gaasikeskkütte, tinaraamis pakettakende ja kopsakate hinnasiltidega.

Peatänavast eemale jäävad viimase pooleteise sajandi jooksul üksteise järel kerkinud uusarendused, paiknedes poolringidena, mille diameetri moodustab meri. Viktoriaanliku ja Edwardi ajastu lõpujärgk lisas piirkonda toekate, austusväärsete perekodude ringi. Nende taga pandi 1930ndatel püsti kaarekujuline kompleks rohmakaid fantaasiavaeseid betoonmaju, mida peagi hakkas ümbritsema üha laienev puust bangalote laviin. Sõjajärgsel perioodil ehitati külast põhja poole jäävale alale mõned rangelt korrapärased kvartalid maakonnale kuuluvaid üürimaju ja piirkond sai tänu planeerijate olematule irooniatunnetusele nimeks Pahupool.

Seejärel hakkasid 1950ndate lõpus ridamisi kerkima kallid ja pompoossed eramud, mille tagaaiast avanes merevaade. See elamukompleks nimega Kaldavälja piirati rangete müüride ja veel rangemate ehitusnormidega. Ning sellest ajast peale suretasid karmimad planeerimisseadused ja piirkonna aina kasvav tunne omaenda eksklusiivsusest kõik edasised arendused Fetheringis sõna otseses mõttes välja.

Kõiki külla suubuvaid teid pikivad korrapäraste vahemaade järel paigutatud „lamavad politseinikud“. Kuigi turism etendab kohalikus majanduses märkimisväärset osa, ei ole piirkonda saabuvatel võõrastel kunagi lubatud end siin päris teretulnuna tunda.

Mereäärse asukoha tõttu uhkeldab küla jahtklubiga, kobarana paiknevate rannakohvikute ja lühikese, ent maitseka promenaadiga. Talveperioodiks jääb neist avatuks üksnes jahtklubi, kuhu on oodatud ainult klubiliikmed. Kuid kaarekujuliselt selle ees paiknevad ristkülikukujulised klaasseintega paviljonid on rahvale avatud aastaringselt, pakkudes päevasel ajal taevalikku oleluskohta pleedidesse mähkunud pensionäridele, kes tahavad pisut aega surnuks lüüa, ning pärast pimeduse laskumist armunäljastele kohalikele teismeliste. Vaatamata piirkonnas valdavale peenekombelisusele ja igasuguste vandalismiilmingute raevukale peletamisele lõhutamake nende paviljonide klaasseinu ikka ja jälle.

Fethering on rajatud Fetheri suudmesse. Ehkki seda veekogu nimetatakse jõeks, pole see tegelikult ojust kuigivõrd suurem, kuid tõusuvee mõjude tõttu muutub letargiline veenire kaks korda päevas üllatavalt pahatahtlikult tormitsevaks vetevooks. Tulvamüür, mis kõrgub kohe madala veeseisu märgi taga, kaitseb randa Fetheri mässulisuse eest. Müür piirneb Fetheringi jahtklubiga, mis kontrollib juurdepääsu ülal, müüri peal asuvale promenaadile. Ainult klubiliikmetele ja mõnele kohalikule kalurile, kes hoiavad seal oma siniseks värvitud varustusekaste,

antakse üle väärtuslikud võtmed, mis annavad sellele alale ligipääsu. Müüri rannapoolsel küljel asub alla veepiirile viiv tsemendist kaldtee, mille kaudu Fetheringi jahtklubi paadiflotill avaveele pääseb.

Möönaajal taandub meri Fetheringist kaugemale, paljastades tohutu peegelsileda mudavärvi liivavälja. Kui veetase on kõrge, paistavad silma üksnes jalgraja servadesse kõrgeteks vallideks kuhjatud veerkivid ja puust lainemurdjad, mis küünituvad veest välja nagu kammipiid. Jalgraja ja majakruntide alguse vahel, ranna kõrgeimast osast madalamal, kasvab ribana madal kare rohi. Kevadise suurvee ajal või pärast tugevat vihma võib keset rohelist näha suuri seisva vee lompe. Teed, mis seda rohust ala majade algusest eraldab, nimetatakse üpris kujutlusvõimeliselt Merevaate teeks.

Rannale on korrapäraste vahemaadega püstitatud sildid, mis ütleavad:

JALGRATTASÕIT IGAL AJAL KEELATUD  
KORISTAGE KOERA VÄLJAHEITED  
HOIDKE PUHTUST.

Kuigi piki rannikut välja sirutunud Worthingist vaevalt küll eraldatud, usub Fethering vankumatult iseenda identiteeti. Külgnevatelt aladelt pärit inimesi, isegi nii lähedalt kui Tarringist, Ferringist või otse merekaldal asuvast Goringist, peetakse mingil ähmasel, kuid vaieldamatul moel teistsuguseks.

Fethering on omaette väike maailm topeltklaasidega akende ja topeltklaasidega mõtteviisiga.

Carole Seddon oli alati plaaninud pensionipõlve seal veeta. Kotedž oli algselt ostetud nädalalõppude pelgupaigaks, siis kui tal olid veel nii töökoht kui abikaasa, ja kuigi nüüd polnud enam kumbagi, ei kahetsenud ta seda investeeringut kunagi.

Carole'ile oli töö Ühendkuningriigi siseministeeriumis meeldinud. Tunne, et sa oled oma eluga midagi kasulikku ette võtnud, sobis väärtustega, mis ta lapsepõlvkodust kaasa sai – väärtustega, mis tol ajal piirnesid puritaanlusega. Tema vanemad olid elanud elu, milles puudus vähimigi põnevus. Pisut frivoolne „e“ naise eesnime lõpus võis olla ainus järeleandmine, mida nad olid talle võimaldanud. Seega tundis Carole, et on ära teeninud suurepärase pensionipõlve – isegi kui see, nagu ta kunagi päriselt unustada ei saanud, oli saabunud oodatust veidi varem.

Tema ees, nagu ta ette kujutas, kuni ta keha aja mõjul lõpuks pöördumatult kuhtub, laius võibolla kolmkümmend aastat madala profiiliga eluviisi. Riigitöötaja pension jäi piisava rikkalikumasse otsa, maja hüpoteek oli tasutud, rahamuresid ta kogema ei pidanud. Ta hoolitseks enda eest mõistlikult, sööks õigeid asju, teeks pikki kaalutletud jalutuskäike rannal, osaleks aeg-ajalt mõne tagasihoidliku panusega kohalikes heategevusorganisatsioonides nagu Koerte Usaldusfond ning oleks, kui mitte õnnelik, siis vähemalt oma saatusega täiesti rahul.

Carole Seddon ei oodanud oma allesjäänud elus enam ühtki muutust. Ta oli lasknud terashallid juuksed mõistlikult lühikeseks lõigata ja kaitses kahvatusiniseid silmi raamideta prillidega, lootes, et need pole ehk küllalt moekad, et eales välja näha vanamoodsad.

Ta ostis mõistliku uue Renault', mida hoidis laitmatult puhtana ja viis korrapäraselt autoteenindusse ning mille läbisõit oli tema käe all väga väike. Ta oli soetanud ka Gulliveri-nimelise koera, kes oli täpselt nii mõistlik nagu üks labrador seda eales suudab, ning varustanud end mõistliku garderoobiga; suurem osa ta rõivastest oli pärit Marks & Spencerist. Tema ainus liialdus oli Burberry vihmamantel, mis oli piisavalt hea lõikega, et mitte välja näha suurustlev.

Kuigi ta riided jätsid temast eakama mulje kui need, mida viiekümnendate eluaastate alguses naised harilikult kannavad,

esindasid need tuleviku mõistlikku planeerimist. Carole'il polnud midagi selle vastu, et oma east vanem välja näha – see käis kokku kujutluspildiga anonüümsusest, mida ta taotles.

Ja inimene, kes tahtis märkamatult vanaduspõlve libiseda, poleks saanud selle protsessi täiuseni viimiseks valida paremat keskkonda kui Fethering.

Kui ta võttis tol novembrialguse teisipäevahommikul ette igapäevase jalutuskäigu rannal, enne kui päike veel koiduvalgustki näitas, polnud need igatahes mõtted, mis Carole Seddoni aju hõivanuks. Need olid vanad mõtted, järeldused, milleni ta oli jõudnud juba ammu ja mis olid tema mõttemaailmas põlistunud, need ei vajanud mingit uuesti kinnitamist.

Kuid uued, häirivad mõtted lõikusid läbi varahommikuste helide, läbi tinahalli mere kohina, tuulevihina, kajakate kaebliku kurtmise, liiva ja klibu krudina, millel Carole'i mõistlikud kummisaapad sammusid. Uued mõtted keskendusid naisele, kes oli eelmisel päeval saabunud, et võtta enda omandisse naaber-maja. Seda nimetati Metsaääre kotedžiks, kuigi silmapiiril polnud näha ühtki puud. Aga samas, Carole'i enda kodumaja nimi oli Kaljutipu kotedž, mis siis, et see asus lähimast sellisest tubli kolmesaja kilomeetri kaugusel. Olgu kuidas on, selliseid nimetusi neile Fetheringi majadele lihtsalt pandi.

Vaatamata asukohale peatänava ääres oli Metsaääre juba mõnda aega tühi püsinud. Ostjaid heidutas moderniseerimise määr, mida see kinnistu vajas. Majakese eelmine omanik, erandeid tegemata inimvaenulik vanadaam, oli juba poolteist aastat tagasi manalasse läinud. Carole'i esialgseid naaberlikke lähenemiskatseid, kui ta oli hakanud siinkandis nädalalõppe veetma, oli koheldud niisuguse kõrgi salvavusega, et tal polnud tahtmist enam proovida. Heanaaberliku kontakti puudumine ja vanadaami loomupärane erakikkus olid tähendanud, et ta elas samahästi kui tühja maja kõrval. Surm, mis selle illusiooni reaalsuseks muutis, polnud seetõttu Carole'ile tähendanud mingit erinevust.

Kuid väljavaade omada tõelist, elusat naabrit lõi erinevuse. Ellu, mille nimel Carole Seddon oli kõikvõimalike ootamatuste välistamiseks kõvasti tööd teinud, sisestati potentsiaalne muutuja.

Ta polnud uustulnukaga veel sõnagi vahetanud, ehkki oleks saanud seda üpris hõlpsasti teha. Too naine oli eelmisel päeval, esmaspäeval, mööda oma majaanest teed aina edasi-tagasi saalinud, mööblit tassivaid kolimisfirma mehi üha ohtrasõnalisemalt utsitades ja suunates. Ta oli vestluse kaasanud koguni võhivõõraid möödakäijaid, vahetades reipaid tervitusi Fetheringi elanikega, kes, nagu Carole teadis, olid sihilikult ette võtnud pikema tagasitee rannast, et uuele inimesele pilk peale heita.

Tema nimi, nagu naine kuulutas vabatahtlikult igapähele, kellega rääkima juhtus, oli Jude. Carole'i huuled vormisid endamisi selle ühesilbilise sõna kerge põlgusega. Nimi nagu Jude väljendas mingit liiga semulikku suhtumist, sihilikku ebaametlikkust. Carole Seddonil polnud kunagi varem olnud Jude'i-nimelist sõbrannat ja ta ei kavatsenud seda ka praegu endale muretseda.

Naise armutu argisus oli põhjus, miks naaber polnud teda vestluse kaasanud. Kuigi avatud kõõgiakna all istudes kuulis Carole Jude'i mõttevahetusi teiste külaelanikega, polnud tal tekkinud mingit tahtmist lasta end tõmmata kohaliku kogukonna ninatoppivasse uudishimutsemisse. Varahommikune jalutuskäik Gulliveriga lõpetatud juba enne, kui uus elanik ja kolimisautod kohale jõudsid, polnud tal vähimatki edasist vajadust sel päeval majast väljuda, kui mitte arvestada kiiret pärastlõunast koerapissitamise ringi maja taga laiulval tühermaal. Carole leiaks koha-sema, ametlikuma juhu, et end oma uuele naabrile tutvustada.

Kuid ta ei näinud ette, et neil võiks ealeski tekkida lähedane läbisaamine. Uustulnuka sundimatu suhtlusviis laienes ta rõivas-tusele, mis oli kokku klopsitud pikkadest seelikutest ja lehvi-vatest sallidest, ja ka juustele, mis olid blondid – blondeeritud, kahtlemata – ning sõlmitud kuklasse lõdvaks varesepesaks,

kinnituseks juhuslikud siia-sinna torgatud juuksenõelad. See võis muidugi olla ajutine abinõu ja juuksed lihtsalt lohakalt üles pandud, et vältida kolimisega paratamatult kaasnevat tolmu, kuid Carole'il oli tunne, et niisugune naabrinna stiil ongi. Jude, nagu ta vaistlikult teadis, polnud sedasorti inimene nagu tema.

Ta tundis endas kohuvat tillukesi vastupanunõelakesi. Carole Seddon oli kulutanud märkimisväärselt aega ja energiat, et määratleda oma isiklikku ruumi, ning kavatses seda kõikvõimalike sissetungijate eest kaitsta.

Ta raputati neist mornivõitu mõtetest välja Gulliveri haugatusega. Koer oli päris all rannal, vetikasaastase veepiiri lähedal, joostes ümber koguka kaju, kes kõndis üle sileda halli liivapinna otse ta perenaise poole. See oli varast tundi arvestades üllatav. Kohalike seas polnud eriti palju nii usinaid ja distsiplineeritud jalutajaid nagu Carole.

Läikivrohelistes anorakis inimkogu oli vastutuult nii kumaras, et polnud aru saada, oli see mees või naine. Aga isegi kui Carole saanuks näha läheneja nägu piisavalt hästi, et ära tunda mõni tuttav, poleks ta sellegipoolest jutuvestmiseks peatunud.

Fetheringi rannal varahommikust jalutuskäiku tehes tuli järgida teatud seltskondlikke reegleid. Kui jalutaja kohtas teist inimolendit – kes peaaegu kindlasti kõndis vastassuunas: kõik kõndisid samas tempos; mingit üksteisest möödakiirustamist ei olnud –, oli halb komme üldse kuidagi välja näidata, et sa teda tunnend. Samamoodi oleks seisumajäämist ja pikemasse vestluste laskumist sel varasel tunnil peetud liialduseks.

Seepärast oli korrektne reaktsioon „Fetheringi noogutus“. See napp järsk peanoogutus oli heaks kiidetud käitumisviis, kui sa kohtasid oma teel põgusalt tuttavaid, südamesõpru, endiseid kallimaid, praeguseid kallimaid ja võhivõõraid. Ja aastaegade vaheldumine ei muutnud selle asjakohasust. Noogutamine oli loogiline talvel, kui lõikav tuul ja kinni nõõritud jopekapuutsid

panid igaühe välja nägema kaputsiinlasest mungana ja kui tuul pühkis mistahes vestluskatsed eemale, paisates need üle rannaklibu kaugele. Aga see oli kohane käitumiskooideks ka mahedail suvehommikuil, mil mere ühtlane silmapiir oli mattunud uduvinesse, mis töotas küpsetavalt kuuma pärestlõunat. Isegi siis olnuks kellelegi reageerimine Fetheringi noogutusest rohkemaga igati taunitav tegu.

Päeva muudel aegadel, mõistagi, ja muudes asukohtades, järgiti teistsuguseid reegleid. Pärast lõunasööki rannal tiiru tehes seal kohatud sõbraga rääkimiseks mitte peatumine olnuks viisakusetuse tipp. Ja Fetheringi peatänav oli keskhommiku paiku keelepeksu ihkavaid tuttavaid üsna korralikult täis puistatud.

Niisugused seltskondliku käitumise nüansid eristasid Fetheringi pikaajalisi asukaid uustulnukatest. Ja Carole Seddoni vaatenurk oli selline, et igaüks, kes on kohaliku kogukonnaga ühinemiseks piisavalt privilegeeritud, peaks olema piisavalt alandlik, et hoida madalat profiili, kuni on kohaliku suhtlemiskooideksi peensused laitmatult omandanud.

Selle järgi, mida ta tolle naise puhul näinud oli, võis pigem kahelda, kas Jude seda teeks.

Ka inimkuju, kes temast täna hommikul möödus, ei tundunud advat, millist käitumist temalt nõutakse. Kõrvale pööratud näo ja nabi „Fetheringi noogutuse“ asemel oli too tüüp sihilikult kurssi muutnud ja hakkas nüüd kohmakal sammul – peaaegu paaniliselt – piki järsku kruusarada üles jahtklubi poole jooksuma.

Gulliveri haugatus eksitas Carole'i taas mõtetest välja. Kiiresti tüdinud anorakis kujust, kes talle mingit tähelepanu ei pööranud, oli koer tormanud minema oma järjekordsele ülitähtsale missioonile vabastada maailm vetikarämpsust või tõrvaplekielistest polüstüreenitompudest ning kadunud lainemurdja nurga taha. Mererohtu kasvanud puitpostide varjus nähtamatuks jäädes haukus loom raevukalt.



Tema taga hakkas merevesi, olles taandunud kaks korda päevas mõõnavasse madalseisu, piki liiva taas sisemaa poole nihkuma.

Carole pani imeks, mis seal küll seekord võib olla. Gullveri „mõistlikkusel“ olid omad piirid. Lõmmi litsunud plastpudel või katkine ja räbaldunud rannapall võis tema silmis äkitselt muutuda ülimaks ohuks maailmarahule. Ja kuni teda selle juurest jõuga eemale ei tiritud, püüdis ta haukumist jätkates vaenlast alistuma sundida.

Kuid sel hommikul polnud see pudel ega pallijäänused, mis oli Gulliveri pöördesse ajanud. Lainemurdja otsa jõudes vee poole pöördudes nägi Carole Seddon, et see oli surnukeha.

## Teine peatükk

**M**ees võis olla pealt viiekümnene, kuigi kahvatus tõttu polnud sellest täpselt aru saada. Nägu, mida raamisid pulstunud hallid juuksed ja teravalt eristuv kolmepäevane habemetüügas, oli pleekinud ajupuidu karva kahkjasbeež. Carole'ile tundus õnnistusena, et mehe silmad olid kinni.

Kuid laiba suu rippus lahti. All paremal oli üks hammas puudu. See oli puudu olnud kaua aega.

Ühe näha oleva randme sisekülge täpitasid vana ja uus armkude.

Keha oli nuivähkidest krobelse lainemurdja puust titsi najal ebamugavalt kössis. Esmapilgul võis tunduda, et mees võis olla sinna roomanud kaitse otsimiseks, kuid jäsemete ebaloomulik asend välistas selle oletuse. Ta polnud sinna jõudnud iseenda jõul. Teda oli kurjalt koheldud ja siis mere äärde maha jäetud.

Mehe rõivad – teksad ja hall sviiter – olid vees ligunemisest rasked. Meri oli ühe ta ketsi minema uhtunud, tuues nähtavale liigutavalt kaitsetuna mõjuva, puna-sinitriibulise spordisoki. Mehe ülakeha ümber oli mähitud oranž päästevest, millele oli tuhmunud mustade tähtedega tembeldatud „Fetheringi jahtklubi omand“.

Carol vaatas vaistu sunnil rannajärsakust üles, liival seisva väikesel valgetel rõdudega klubihoone poole. Selle ette, kaitstuna valgetest vaiadest reelinguga, oli tõmmatud ridade kaupa talveks turvaliselt kinnitatud purjepaate. Ta teadis, et lähemale minnes võiks ta kuulda taglastuse lakkamatut plaginat vastu metallmaste. Kuid nii vara hommikul poleks klubis kedagi. Esimese korruse baariruumi tume, kogu seina kattev aknapind vaatas tühjana merele.

Päästevestist hoolimata kummutas väikseimagi teooria, et mees oli langenud purjetamisõnnetuse ohvriks, tema kaelal olev topelt-haav. Merest veretuks uhutuna olid need kitsad, nagu lihuniku- kirve jäetud raiumisjooned surnud looma keres, paljastades naha all oleva tumedama liha.

Carole Seddonile ei tulnud hetkekski mõtet, et ehk mees polegi surnud. Ta ei tundnud mingit kihku keha juurde põlvitada ja pulssi katsuda. Mitte üksnes sellepärast, et vältida iiveldust. Sel polnud lihtsalt mingit mõtet.

Nii või teisiti oli parem jätta laip ilma seda puudutamata politseile uurida.

Carole'i mõtisklust hälvitas jätkuv haukumine. Kui Gulliver oli perenaise tähelepanu surnukehale juhtinud, kaotas ta selle vastu otsekohe huvi. Ta oli leidnud asenduseks põnevust merest endast ja püüdis nüüd laineid hammustada, võideldes nende vastu koe- rast sõdalase jäägitu optimismiga. Selle tegevuse kestel oli tal õnnestunud end üleni märjaks teha.

Üks terav hõige oli kõik, mida vaja, et koer omaniku jala kõr- vale tuua. Loom jättis mere sinnapaika, ise süütul pilgul ringi vaadates, nagu oleks alles äsja märganud, kui tohutu see veteväli oli. Carole astus sammu tagasi, kui Gulliver soolase vee pritsme- pilvena kasukast välja raputas. Seejärel püherdas koer pikalt ja mõnuga vetikalasul, mis sisaldas arvatavasti midagi veel jäledamat. Carole tegi tuimalt mõttelise märkuse, et pärast koju jõudmist on vaja loom vanni panna.

Ta heitis lainemurdja ääres lebavale surnud mehele viimase pilgu ja hakkas siis otsusekindlalt piki randa tagasi minema, Gulliver küpse kuulekusega kõrval sörkimas.

Kui nad tagasi Kaljutippu jõudsid, oli kell alles pool seitse. Carole oli sel hommikul vara ärganud, hiljutise suveajale üle- minekuga veel harjumata, ning kärmelt voodist tõusnud, nagu alati.

Liigne mõtlemine päeva alguses võis hõlpsasti üle minna sihituks tuiutamiseks. Väljas oli olnud alles pime, öine täiskuu pilvkatte varjus, kui ta koos Gulliveriga nende kõnniringile suundus. Ja kui nad tagasi jõudsid, oli ilm ikka veel hämar, töötades sedalaadi novembripäeva, mil ei lähegi kuigivõrd valgeks. Ning soojemaks samuti mitte.

Enne politseisse helistamist pesi Carole koera, uhtudes teda tagaukse juures aiavoolikust. Ta teadis, et kui ta selle tegemata jätab, lehkab maja nädalate kaupa mädanenud vetikate järele. Gulliver ei teinud niisugusest pesemisest kunagi suurt numbrit. Tundus, et ta hoopis naudib protsessi. Võibolla oli lähedus oma käskijannaga see, mida ta väärtustas. Carole Seddonil polnud kombeks senti-mentaalitseda, kõige vähem loomadega, seega nautis Gulliver seda vähest kontakti, mida hädavajaliku hõõrumise ja kuivatamise ajal õnnestus kerjata. Külma ilmaga kandis naine eriti suurt hoolt, et iga viimne kui veepiisk looma kasukast välja saada.

Kui koer oli säravpuhas ja AGA pliidi kõrval mõnusalt tukas- tas, ja Carole oli köögipõranda mopiga üle käinud, et eemaldada looma jäetud vältimatud märjad kápajäljed, tundus tema jaoks loomuliku jätkuna köögi koristamisega edasi tegeleda. Selle tule- musena oli kell juba üheksa läbi, enne kui ta elutuppa läks, et telefon kätte võtta.

Ta oli terve tee rannalt tagasi kõndinud, teinud mehaaniliselt ära Gulliveri pesemise protseduuri ja köögi koristamise, luba- mata endal kordagi mõelda sellele, mida oli näinud. Sama range kontrolli oli ta säilitanud ka oma keha üle, laskmata seal tekkida väikseimatki vapustusele reageerimise värinat. Nagu ta elus sageli varemgi teinud oli, hoidis Carole Seddon kõike kindlalt vaos.

Ta helistas hädaabiliinile ja palus end ühendada politseiga. Lihtsate, emotsioonitute lausetega edastas ta neile vajaliku infor- matsiooni. Ta kirjeldas täpselt oma tegevusi, oma jalutuskäigu suunda, koju jõudmise aega, tõsiasja, et ta oli pesnud puhtaks

koera ja koristanud köögi. Ta juhatas kätte täpse kohta, kust surnukeha leidis, ning edastas läbikaalutud prognoosi selle kohta, kui kaua kuluks naasval tõusuveel aega sellesse punkti jõudmiseks. Ta andis politseile oma aadressi ja telefoninumbri ning polnud üllatunud, kui talle öeldi, et keegi tuleb peagi ukse taha, et temaga vestelda.

Carole Seddon pani telefoni käest ja võttis tugitoolis istet. Ta ei vajunud tugitooli. Ta istus sinna.

Ja siis kuulis ta väljast kummalist heli. Võibolla oli see alles alanud. Või siis kestnud talle kuuldamatult juba mõnda aega, nii pingsalt oli ta keskendunud käsilolevale telefonikõnele.

Heli oli rütmiline ja tuhm tümpsimine, midagi löödi korduvalt. Carole tõusis toolilt ja liikus kõhklevalt maja esiküljele avaneva akna poole. Läbi selle nägi ta naabermaja eesaias Jude'i. Uus naaber oli laotanud pisut kulunud lõimedega vaiba kastivirnale ja kolkis seda lapiku luuaga. Kuigi endiselt üll igipõline pikk seelik, oli Jude lohvaka lõikega pluusi seljast võtnud, tegutsedes selle all olnud kollase T-särgi väel. Ta lopsakas rind ja tõntsakad käsivarred vappusid vaibakloppimise pingutusest. Külmale ilmale vaatamata punetasid naise põsed reipast tööst.

Carole'i vaistlik reaktsioon oli halvakspanev. Jude'i vaibakloppimises oli midagi vanaaegset. Stseen võinuks pärineda 1930ndate ahtate kruntidega ridamaju kujutavast filmist.

*Põhjapiirkonna* ridamaju. Võimalus, mis Carole'ile äkitselt pähe turgatas, et Jude võis olla pärit „sealt põhjast“, kutsus temas esile ägeda vastumeelsussööstu. „Põhi“ seostus ikka veel kujutluspiltidega soovimatust semutsemisest, pidevalt „läbi astuvatest“ inimestest, lukustamata jäetud tagaustest, et „läbiastumist“ hõlbustada. Polnud just sedalaadi asi, mida Fetheringis harrastataks.

Tagauksi hoiti kiivalt lukus. Lähenedamine majadele toimus rangelt eestpoolt. Ja kui välja arvata vajalikud aia- ja hooldustööd, oli jalgrada eesõue ainus kasutamist leidev osa. Isegi kui sinna

paistis mahedalt soojendav õhtupäike, ei tulnuks kellelegi mõt-tessegi oma eesaias istuda. Ning kahtlemata polnud see sobiv koht ühekski majapidamistööks, näiteks vaibakloppimiseks. Möödakäijad, nähes kedagi hõivatuna niisuguste tegevustega, võinuks tunda sundi vestlusse laskumiseks.

Fetheringis, kui mitte arvestada juhuslikke kohtumisi peatänaval, viidi seltskondlikke kokkusaamisi läbi kindla korra alusel. Oli sündmatu kellelegi külla minna, olemata saanud temalt eelnevalt luba kokkusaamise planeerimiseks. Sissejuhatav telefonikõne – ideaaljuhul paar päeva enne kavandatud kokkusaamist – oli vähim, mida teha sai.

Need mõtted olid nii instinktiivsed, et nende Carole Seddoni peast läbiviilksatamiseks ei kulunud karvavõrdki aega, kuid need kestsid siiski piisavalt kaua, et võimaldada juhtuda millelgi kohutaval. Jude, tõmmates jõulisest luuaga materdamisest hetkeks hinge, oli ringi pööranud ja tabanud akna raamistuses seisva naabri silueti.

Silmside oli vältimatu.

Järgneva vaoshoitud kerge naeratuse ja põgusa käeviipe vältimine olnuks seejärel Carole'i jaoks halbade kommete tipp. Tema ülinapile noogutusele vastati ülevoolava lehvitamise ja rõõmsa naeratusega.

Carole teadis, et suhtlusalget sinnapaika jättes paistnuks ta tõrjuva ja ebasõbralikuna. Ja ehkki seda ta kahtlemata oligi, polnud tal mingit soovi sellisena välja paista. Seepärast leidis ta oma käe ja näo esitamas väikest pantomiimi, mis andsid märku: „Ma tulen välja ja ütlen tere.“

„Minu nimi on Carole Seddon. Tere tulemast Fetheringi. Kui on midagi, millega ma saaksin abiks olla, ärge kõhelge seda nimetamast.“

„Suur tänu!“ Carole leidis oma käe äkitselt teise haardest, kus seda kindlameelselt raputati. „Minu nimi on Jude.“

„Jah ...“ Carole ootas järgnevat perekonnanime, kuid seda ei teatatud. „Küllap näete, et siin elab väga sõbralik rahvas,“ valetas ta.

„Tore.“ Jude kihistas naerda. See oli soe, maine heli. „Ma saan enamasti inimestega hästi läbi. Enamik inimesi saab, kas pole?“

Carole premeeris seda võõrikut kontseptsiooni napi naeratusega.

„Hüva, kui ma saan teile juhatada, kus siin miski asub ... kauplused, keemiline puhastus, teate küll ..., siis ma olen kohe naaber-majas, võite igal ajal küsida.“

„Tänan. Olen kindel, et leian kõik ise ka üsna kähku kätte.“

„Mm ...“ Carole tundis, et Jude'i unistavate pruunide silmade avalus mõjub pisut häirivalt.

„Samamoodi,“ ütles naaber, „kui on midagi, mida ma saaksin teie aitamiseks teha, siis ütlete ju mulle, eks?“

Carole noogutas selle pakkumise peale millegi tänulikkuse-laadse väljendamiseks, kuigi midagi sobimatumat mõttest pöörduda äkitselt abi palumiseks inimese poole, keda ta üldse ei tundnud, oli raske ette kujutada. Taevane arm, too naine oli alles äsja Fetheringi kolinud. Igasugune pakutav abi peaks olema suunatud põliselanikult uustulnukale, mitte vastupidi.

Jude ei saanud ju endale ette kujutada, et naaber hakkab talle usaldavalt pihtima? Carole'i puhul oli vaevalt tõenäoline, et ta hakkab võhivõõrale äkitselt rannal nähtut südameilt ära rääkima. Ent niipea, kui tal see mõte tekkis, üllatas teda taipamine, kui väga ta tegelikult tahtis rääkida šokist, mille hommikul nähtu oli põhjustanud. Ja neis pruunides silmades oli midagi niisugust, mis kutsus üles usaldusele.

„Igal juhul –“ raputas Carole end tagasi õigele rajale – „parem, kui ma nüüd lähen. Asjad vajavad tegemist.“

„Jah.“ Jude naeratas kergelt. „Mul ka. Maja on põrandast laeni kaste täis. Jumal üksi teab, kui kaua mul kulub kõige korda sättimiseks.“

„Kolimine on alati õudusunenägu.“

„Aga ikkagi, saan kõike teha omaenda tempos. Ei mingit kiiret.“

Carole naeratas justkui sellist mõtteviisi heaks kiites. Tegelikult sugugi mitte. Iseendastmõistetavalt oli vaja kiirustada. Inimene ei saa ju elada keset segadust. Inimesel on kohustus oma maja korda seada, nii ruttu, kui võimalik. Kui me endale elus kiirustamise vajadust ei teadvustaks, kukuks ühiskond täielikult kokku.

„Näeme siis peagi.“ Jude lehvitas hooletult ja tõstis luua järgmiseks rünnakuks vaibale.

„Jaa. Jah,“ ütles Carole, pöörates kerges segaduses tagasi oma eesukse poole.

Majja sisse jõudnud, sõitles ta end selle eest, kui vähe tegelikke fakte ta oli vestlusest teada saanud. Muidugi mõista polnudki ta kuigi huvitatud, ent oli teatud asju, mida inimene peaks oma uue naabri kohta siiski teadma.

Temal polnud õnnestunud välja selgitada isegi perekonnanime, heldus küll. Jude. Lihtsalt Jude. See polnud kaugeltki ammendav. Aga mida oli teada selle naise sotsiaalse staatuse kohta? Kui vana ta oli? Abielus, vallaline, lahutatud? Kas ta ellu kuulus keegi kindel meesisik? Carole taipas, et temale mitteomaselt polnud ta uurinud isegi Jude'i sõrmusesõrme. Miski mõjuv jõud neis suurtes pruunides silmades oli muutnud pilgu mujale pööramise raskeks.

Kas Jude'il oli siin töökoht? Isiklik sissetulek? Pension? Carole ei teadnud vastust ühelegi küsimusele. Mitte et see teda huvitaks, aga tegemist oli ju sedalaadi informatsiooniga, mis võis mingil hetkel vajalikuks osutuda.

Armuline taevas! Carole jõudis arusaamisele, et ta polnud välja selgitanud isegi seda, kas Jude oli tulnud „sealt põhjast“ või mitte.